

KNJIŽNICA Radlje ob Dravi

Koroška cesta 61a
2360 Radlje ob Dravi
Tel.: 02 888 04 04
Fax: 02 888 04 03

e-pošta: sikrdl@r-dr.sik.si

spletni naslov: www.knjiznica-radlje.si

PROGRAM DEJAVNOSTI

KNJIŽNICE RADLJE OB DRAVI V LETU 2014

Pripravila Slavica Potnik
december 2013

K A Z A L O

UVOD	3
1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT	3
1.1 Stanje kadrov in kadrovski načrt	3
1.2 Način zaposlitve	4
1.3 Povzetek	5
2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA	5
2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2012	5
2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2012	6
2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2012	6
2.2.2 Podarjeno gradivo	7
2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog Območne koroške knjižnice	7
2.3 Strokovna obdelava gradiva	7
3 INFORMACIJSKA SLUŽBA	7
3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij	7
3.2 Informiranje uporabnikov	8
4 MATIČNA SLUŽBA	8
5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST	8
6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV	8
7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI	8
7.1 Odpiralni čas	9
7.2 Uporabniki knjižnice	9
7.3 Načrtovanje obiska in izposoje	10
8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI	10
8.1 Prireditve za otroke in mladino	11
8.2 Prireditve za odrasle	13
9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)	14
9.1 Oprema	14
9.2 Prostori	15
10 FINANČNI NAČRT	15
11 ZAKLJUČEK	16

UVOD

Knjižnica Radlje ob Dravi je splošna, javno dostopna knjižnica. Potencialni uporabniki knjižnice so vsi prebivalci območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva, to je prebivalci občin Radlje, Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju, po podatkih za leto 2013: 16.112 prebivalcev. Tako knjižnica glede na namembnost in območje delovanja po zakonu o knjižničarstvu in standardih za splošne knjižnice spada med knjižnice četrtega tipa.

Osnovna dejavnost knjižnice je, da zbira, strokovno obdeluje, hrani in daje članom na razpolago svoje in drugo izposojeno knjižno in neknjižno gradivo. S svojo funkcijo je v prvi vrsti namenjena:

- kulturni vzgoji in zadovoljevanju kulturnih potreb prebivalcev na svojem območju, s čimer omogoča odraslim, mladini in otrokom, da se s pomočjo gradiva seznanijo s dosežki preteklega in sedanjega znanja in razvoja kulture na sploh;
- izobraževanju in vzgoji;
- hitremu informiranju;
- organizaciji prostega časa.

Cilj knjižnice je čim bolj popolno in neposredno posredovanje informacij, znanj in kulturnih dobrim vsem uporabnikom, v težnji, da bi:

- dopolnjevali šolsko znanje;
- se sami izobraževali;
- izboljšali vedenje o življenjskih vprašanjih, ki omogočajo uveljavljanje v družbi;
- se navajali na uporabo različnih medijev, si poglobljali estetsko doživljanje;
- si spodbujali domišljijo itd.

1 ZAPOSLENI V KNJIŽNICI – KADROVSKI NAČRT

1.1 STANJE KADROV in KADROVSKI NAČRT ZA LETO 2014

Stanje:

V letu 2013 je v knjižnici redno in po pogodbi zaposlenih: 6,2625 delavcev, od tega: 1 direktor, 0,80 računovodsko-administrativnega delavca in 4,4625 strokovnih delavcev. Za plačo redno zaposlenih prispevajo sredstva občine ustanoviteljice v celoti. Za izvajanje kulturnih in drugih dejavnosti v knjižnici sta zaposleni še 1,5 delavki po programu javnih del, ki ju sofinancirata občini Radlje in Vuzenica.

Potrebni kadri:

Iz našega dolgoročnega kadrovskega načrta je razvidno, da dosegamo le 67 % potrebnih kadrov in na področju strokovnih delavcev le 63 % potrebnih kadrov. Potrebni kadri so izračunani na podlagi Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Po sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Radlje ob Dravi in kadrovskem načrtu (sprejetem novembra 2005), bi morala biti kadrovska struktura: skupaj 9,5 delavcev, od tega: 1 direktor, 1 računovodsko-administrativni delavec, 7 strokovnih delavcev in 0,5 čistilke. Po sprejetem Pravilniku in kadrovskem načrtu smo dodatno zaposlili le 0,2 administrativnega delavca in namesto predvidenih 3,8 strokovnih delavcev le enega višjega knjižničarja v letu 2006. Iz kadrovskih razmer sledi, da kljub dobri strokovni zasedbi in izkušnjam v knjižničarski stroki, ki jih naši strokovni delavci imajo, zaradi pomanjkanja delavcev lahko izvajamo le **osnovno dejavnost**

knjižnice, pa še to ne v zadostni meri. Tako tudi ne uspemo v zadovoljivi meri slediti razvoju dejavnosti, nadgradnji, novim potrebam družbe in naših uporabnikov, njihovim pričakovanjem in zahtevam. Predvsem je problem odpiralnih časov krajevnih knjižnic. V letu 2011 smo povečali odpiralni čas v Podvelki, Ribnici na Pohorju in v Vuzenici, torej v krajevnih knjižnicah, kjer je bilo to najbolj potrebno in v letu 2012 v osrednji knjižnici v Radljah za 4 ure tedensko, ker so potrebo po zgodnejšem odpiranju (ob 8. uri namesto ob 9. uri) izražali uporabniki knjižnice. Za nemoteno delo po novih odpiralnih časih moramo v letu 2014 zadržati vsaj toliko kadra, kot smo ga imeli v letu 2013, torej ob redno zaposlenih še vsaj 1,5 delavca po programu javnih del.

Načrtovane aktivnosti v letu 2014:

Glede na ekonomske razmere nismo načrtovali sredstev za nove zaposlene. Vsekakor pa načrtujemo zaposlitev po programu javnih del in sicer 1,5 delavca.

Stanje in načrtovanje kadrov je razvidno iz KADROVSKEGA NAČRTA:

oblika zaposlitve	delovno mesto	stanje 2013 (število delavcev)	Kadrovski načrt 2014 (število delavcev)	dodatno zaposlovanje v prihodnje	končno stanje
redna zaposlitev	direktor	1	1		1
	administrativno-računovodski delavec	0,80	0,80	0,20	1
	čistilka	0	0	0,50	0,50
	knjižničar	1	1	1	2
	višji knjižničar	1,70	1,70	0,30	2
	bibliotekar	1,70	1,70	1,30	3
	skupaj število redno zaposlenih	6,20	6,20	3,30	9,50
zaposlitev po pogodbi	bibliotekar	0,0625	0,0625	0	0,0625
javna dela	V. in VII. stopnja izobrazbe	1,5	1,5	0,5	2
	SKUPAJ VSI ZAPOSLENI	7,7625	7,7625	3,8	11,5625

1.2 NAČIN ZAPOSLOTITVE

Redna zaposlitev

Struktura redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje je razvidna iz zgornje tabele. Vsi redno zaposleni delavci izpolnjujejo predpisane pogoje za zasedbo delovnega mesta in imajo opravljene strokovne kvalifikacije za opravljanje strokovnega dela.

Zaposlitev po pogodbi

Ta oblika zaposlitve je v knjižnici prisotna zaradi kombinacije šolske in splošne knjižnice v knjižnici na Kapli.

Javna dela

V letu 2014 načrtujemo zaposlitev enega delavca in pol preko javnih del na programu POMOČ V KNJIŽNICI. Zaposlitev je odvisna od pogojev razpisa za programe javnih del, interesa občin ustanoviteljic za sofinanciranje zaposlitve ter od naše uspešnosti pri prijavljanju programa javnega dela na razpisu Zavoda za zaposlovanje. Zaposlitev po programu javnih del sicer ni dobra rešitev reševanja kadrovskega primanjkljaja, je pa v naši situaciji nujna vsaj do realizacije novih zaposlitev.

1.3 POVZETEK

Predvideni stroški za plače in ostale stroške dela redno zaposlenih delavcev v Knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2014 znašajo **148.876 €**. Ovrednotenje stroškov dela temelji na doslednem upoštevanju zakonodaje na področju plač javnih uslužbencev in vseh ostalih zakonov, s katerimi se obvladujejo javne finance. Stroški dela so izračunani ob predvidevanju, da bo v Knjižnici Radlje ob Dravi v letu 2014 redno zaposleno enako število delavcev, na enakih delovnih mestih, kot v letu 2013. Ne načrtujemo povečanja števila zaposlenih, kljub temu, da je zaposlenost v knjižnici le 67 % glede na potrebne zaposlene po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS, št.: 73/2003), ki v 14. členu opredeljuje minimalne pogoje zaposlenih.

Za dodatno zaposlovanje si bomo kljub ekonomskim razmeram prizadevali, saj ugotavljamo, da težko sledimo spremembam, ki jih zahteva sodoben čas in sodobni pristopi. S sedanjimi kadri izpolnjujemo šele najbolj osnovno dejavnost knjižnice, pa še to ne v zadostni meri (**ne dosegamo niti določb Pravilnika o minimalnih pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe**). Tako tudi ne sledimo v zadostni meri razvoju dejavnosti, nadgradnji, novim potrebam družbe in naših uporabnikov, njihovim pričakovanjem in zahtevam. »Isti v korak s časom« pogosto ni povezano toliko s sredstvi za nove projekte, za razvoj dejavnosti, pač pa v našem primeru bolj z usposobljenim kadrovskim potencialom. Tu je potrebno izpostaviti predvsem vlogo ustvarjalnega sodelovanja in povezovanja med knjižnicami, ki je eden od ključnih pogojev pri prijavljanju na evropske projekte, pa tudi pri uspešnosti prijavljanja na slovenske razpise v kulturi.

2 NABAVA IN STROKOVNA OBDELAVA GRADIVA

2.1 Nabava knjižničnega gradiva v letu 2014

Pri nabavi knjižničnega gradiva bo knjižnica upoštevala **Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva za leto 2014**. To je dokument, ki določa osnovne kriterije za nakup knjižničnega gradiva v koledarskem letu. Osnove za oblikovanje kriterijev in meril izhajajo iz:

- zakonodaje na področju knjižnične dejavnosti, konkretno predvsem iz: Pravilnika o pogojih za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, Standardov za splošne knjižnice (2005-2015), Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, priporočil Nacionalnega programa na področju kulture;
- posebnosti okolja, posebne potrebe nekaterih skupin prebivalcev v domačem okolju;
- posebnosti in cilji lokalnih skupnosti.

Dokument je objavljen na spletni strani knjižnice.

Knjižnica bo torej spremljala izdajo slovenske in tuje produkcije, nabavljala knjige, revije in drugo gradivo z namenom, da **se približa normativom in standardom, ki veljajo za splošne knjižnice, ob čemer bomo seveda spremljali in upoštevali potrebe in želje neposrednega okolja v katerem delujemo.**

2.2 Pridobivanje gradiva v letu 2014

2.2.1 Nakup knjižničnega gradiva v letu 2014

Koliko sredstev bomo namenili za nakup knjižničnega gradiva v letu 2014 še ni povsem dorečeno. Niso še sprejeti proračuni občin ustanoviteljic, prav tako še ni rezultatov javnega poziva Ministrstva za kulturo, zato navajamo podatke, ki smo jih upoštevali pri prijavi predloga za sofinanciranje nakupa gradiva iz republiškega proračuna. **Občine ustanoviteljice bi naj namenile za nakup knjižničnega gradiva 30.302 € sredstev, Ministrstvo za kulturo 33.302 €, 3.000 € sredstev pa bomo za gradivo namenili iz lastnih prihodkov.** Iz spodnje tabele je razvidno tudi koliko izvodov bi za ta denar lahko kupili, če bo povprečna cena izvoda gradiva 20 €.

Viri sredstev	Načrtovani prihodki za nakup gradiva	Število izvodov	Povprečna cena na izvod
Ministrstvo za kulturo	33.302 €	1665	20 €
Občine: Radlje ob Dravi, Muta, Vuzenica, Podvelka in Ribnica na Pohorju	30.302 €	1515	20 €
Lastna sredstva	3.000 €	150	20 €
SKUPAJ	66.604 €	3330	20 €

	Načrtovano število enot	Št. enot na prebivalca
Knjižno gradivo	3008	0,187
Neknjižno gradivo	322	0,020
SKUPAJ	3330	0,207

Nakup za posamezno enoto knjižnice bo tako odvisen od namenskih sredstev posamezne občine in republiških sredstev. Pri nakupu bomo ravnali v skladu z merili iz Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva za leto 2014. Zaradi napovedanega znižanja sredstev za nakup gradiva s strani republike in nižjih sredstev iz občinskih proračunov, bo še pomembneje, kaj in koliko bomo kupili, da bo dolgoročni negativni vpliv na knjižnično zbirko in na izvajanje osnovne dejavnosti knjižnice ublažen.

2.2.2 Podarjeno gradivo

Nakup gradiva ni v Knjižnici Radlje ob Dravi edini način pridobivanja gradiva. Gradivo bomo pridobivali tudi v obliki darov. Darovalci so predvsem uporabniki in obiskovalci knjižnice, ki sprejmejo naše pogoje pri darovanju knjig in drugega gradiva knjižnici. Ti pogoji se nanašajo na našo popolno suverenost pri odločanju, kako bomo z gradivom ravnali. Le del podarjenega gradiva namreč uvrstimo v knjižnično zbirko, del podarimo naprej domu za starejše občane ali zainteresiranim društvom, del pa predamo bukvarni.

2.2.3 Dostop do podatkovnih baz v okviru izvajanja nalog Območne koroške knjižnice in do portala elektronskih knjig Biblos

Koroške knjižnice se vsako leto dogovarjamo o številu in vrsti baz podatkov, ki jih v okviru območnih nalog omogoči Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, ki kot študijska knjižnica in največja koroška knjižnica izvaja območne naloge na Koroškem. Dostop do podatkovnih baz je tako omogočen vsem obiskovalcem koroških knjižnic, do večine baz je za člane knjižnic omogočen tudi oddaljen dostop. To je pomemben del ponudbe sodobne knjižnice in za uporabnike, ki vedno več iščejo elektronske poti do verodostojnih informacijskih virov tudi zelo uporaben vir podatkov. V letu 2014 je uporabnikom tako omogočen dostop do Arhiva časopisa Večer, elektronske baze Tax-Fin-Lex (tudi oddaljen dostop za člane) in obsežne zbirke elektronskih publikacij Ebsco hosta (tudi oddaljen dostop za člane).

Knjižnica Radlje ob Dravi v letu 2014 ne bo sodelovala s Študentsko založbo, ki je oblikovala portal za izposajo elektronskih knjig Biblos. Pogoji sodelovanja so namreč zelo neugodni v primerjavi s povpraševanjem po elektronskih knjigah. Počakali bomo na večji interes na strani uporabnikov in ugodnejše pogoje s strani ponudnika.

2.3 Strokovna obdelava gradiva

Vso pridobljeno gradivo bomo strokovno obdelali in ga dali uporabnikom knjižnice čim prej na razpolago. Strokovna obdelava gradiva obsega:

- vsebinsko obdelavo – vnos v računalniško bazo podatkov, ureditev podatkov;
- tehnično obdelavo – žigosanje inventarizacijo ovijanje, lepljenje nalepk itd.;
- spremljanje podatkov in priprava obdobjnih poročil in statističnih podatkov;
- statistično obdelavo letnega prirasta in temeljne zaloge gradiva.

3 INFORMACIJSKA SLUŽBA

Informacijska služba je organizirana v vseh enotah knjižnice in jo izvajajo vsi zaposleni, ki delajo z uporabniki.

3.1 Pomoč uporabnikom pri pridobivanju informacij

Informacijska služba za uporabnike bo zajemala:

- uvajanje uporabnikov v iskanje in rabo vseh vrst informacijskih virov,
- neposredna pomoč pri iskanju gradiva,
- dajanje vseh vrst informacij (osebno, ob obisku in telefonsko),

- pomoč uporabnikom pri uporabi referenčnega in drugega gradiva v knjižnici,
- informiranje osnovnošolcev in dijakov v okviru projekta Rastem s knjigo in s programi za osnovnošolce različnih starosti, ki smo jih oblikovali z poudarkom na prilagoditvi njihovi starosti in potrebam.

3.2 Informiranje uporabnikov

Uporabnike bomo o prireditvah in drugih novicah informirali s pismenimi sporočili, s pomočjo oglaševanja na oglasnih deskah, preko Koroškega radia, spletne strani knjižnice, napovednika prireditev za Koroško ter kabelske televizije.

4 MATIČNA SLUŽBA

Knjižnica Radlje ob Dravi je odgovorna za strokovno delo knjižnic na svojem območju. Kot matična knjižnica bomo skrbeli za:

- strokovnost knjižničarskega poslovanja,
- seznanjanje z novostmi na področju bibliotekarstva,
- svetovanje pri nabavni politiki,
- centralno obdelavo gradiva.

5 DOMOZNANSKA DEJAVNOST

Knjižnica Radlje ob Dravi bo tudi v letu 2014 skrbela za zbiranje, selekcijo in obdelavo domoznanskega gradiva (plakati, letaki, fotografije...).

S projektom PODOBA IN ŽIVLJENJE RADELJ SKOZI ČAS, s katerim želimo izpopolniti domoznansko zbirko gradiva o Radljah, bomo nadaljevali, čeprav nam ne gre čisto po načrtih, seveda zaradi primanjkovalja kadra.

Nadaljujemo tudi z evidentiranjem člankov z domoznansko vsebino.

6 STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE DELAVCEV

Sodobna tehnologija zahteva od delavcev, da se nenehno strokovno izobražujejo in izpopolnjujejo. V letu 2014 se bomo udeležili:

- seminarjev republiške matične službe v Ljubljani,
- tečajev COBISS v Mariboru,
- seminarjev in zborovanj DBS,
- ekskurzij v druge slovenske knjižnice.

7 POSLOVANJE Z UPORABNIKI

Vsa dejavnost knjižnice bo namenjena bralcem in iskalcem informacij. Zagotavljali jim bomo:

- vsestransko uporabo gradiva in informacijskih virov;
- dostopnost do vseh baz podatkov – pomoč pri iskanju knjižnega gradiva;
- izročanje gradiva v čitalnici,
- izposojanje gradiva na dom;
- naročanje in rezervacije knjižnega gradiva;
- medknjižnično izposojanje gradiva iz drugih knjižnic v Sloveniji.

7.1 Odpiralni čas

V letu 2014 bo knjižnica Radlje ob Dravi skupno z vsemi enotami imela za uporabnike naslednji odpiralni čas:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob D.	8-17	8-17	8-17	8-17	7-15	8-13	-	49
Muta		14-17	11-14	14-17	11-14	-	-	12
Vuzenica	9-14	-	-	-	14-17	-	-	8
Podvelka	14-17	-	-	14-17	-	-	-	6
Ribnica na Pohorju	-	-	11-17	-	-	-	-	6
Kapla	14-16	-	-	-	-	-	-	2
SKUPAJ:								83

V juliju in avgustu velja počitniški odpiralni čas, ki se spremeni v vseh enotah Knjižnice Radlje ob Dravi:

Knjižnica	P	T	S	Č	P	S	N	TED.UR
Radlje ob D.	8-15	8-17	8-15	8-17	8-15	9-12	-	42
Muta	-	14-17	-	-	11-14	-	-	6
Vuzenica	14-17	-	-	-	-	-	-	3
Podvelka	-	-	-	14-17	-	-	-	3
Ribnica na Pohorju	-	-	14-17	-	-	-	-	3
Kapla	14-15	-	-	-	-	-	-	1
SKUPAJ:								58

Odpiralni čas se v letu 2014 spremeni v krajevni knjižnici Vuzenica – na pobudo članice sveta zavoda, ki je sprejela več pobud s strani uporabnikov v Vuzenici, da naj bi bila knjižnica odprta vsaj en dan tudi v dopoldanskem času. V ostalih oddelkih ostaja odpiralni čas nespremenjen, prav tako počitniški odpiralni čas, ki velja od 1.7. do 31. 8. 2014.

Posebnosti, oziroma spremembe odpiralnega časa v letu 2014:

24. in 31. decembra bo knjižnica Radlje odprta po sobotnem urniku (od 8. do 13. ure) ter knjižnica Ribnica na Pohorju od 8. do 14. ure.

7.2 Uporabniki knjižnice

Stalni uporabniki knjižnice so njeni člani, ki se vpišejo v skladu s poslovníkom knjižnice, ki je na vidnem mestu, ob vpisu novi član prejme izveček poslovníka.

Število aktivnih članov je eden izmed pokazateljev uspešnega delovanja knjižnice v okolju, za katerega opravlja svojo funkcijo. V letu 2014 si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico Radlje in njene enote **več kot doseženih 18 % prebivalcev, ki bodo knjižnico obiskali vsaj enkrat v letu. Predvsem si moramo prizadevati v tistih okoljih, kjer ugotavljamo, da je vpis nasploh**

nizek. Vpisovanje novih članov bomo spodbujali z brezplačnim članstvom v prvem letu, če bomo lahko zagotovili sredstva pa tudi z materialnimi nagradami – knjigami ali neknjižnim gradivom (za otroke in mlade do 18. leta ter za brezposelne, ki so opravičeni plačila članarine).

7.3 Načrtovanje obiska in izposoje

V letu 2014 načrtujemo, da bomo na dom in v knjižnico izposodili vsaj toliko gradiva, kot v letu 2013. Na to lahko vplivamo predvsem s preišljenim izborom kupljenega gradiva in z mehanizmi kontrolirane izposoje. Tudi v letu 2014 bomo razvijali različne oblike obveščanja o kvalitetnem čtivu in priporočil za branje po različnih poteh in v različnih oblikah: na spletni strani, preko označevanja nagrajenih knjig, z vzpostavitvijo sistema medsebojne izmenjave informacij o knjigah, z izvajanjem bralne značke za odrasle in z vodenimi pogovori o knjigah, s sezname novosti, z opozarjanjem na nove knjige s tematskimi razstavami knjig...

Prav tako si bomo prizadevali, da pritegnemo v knjižnico čim več obiskovalcev, kar je v današnji sodobni potrošniški družbi vedno težje. Veliko lahko tu naredimo s preišljenim izborom prireditvev in dejavnosti, ki pa pogosto zahtevajo veliko več finančnih sredstev, kot jih premoremo. Glede na močno povečan obisk v letih 2010 in 2011 ter upad obiska v naslednjih letih naši načrti za dvig obiska ob nespremenjenih pogojih niso realni. V letu 2014 želimo vsaj obdržati nivo obiska 2013. Predvsem knjižnična zbirka, ki se v preteklih nekaj letih ni ustrezno dopolnjevala, je lahko pomemben razlog za manjši interes uporabnikov, kot tudi manjšanje sredstev za dejavnosti in prireditve za spodbujanje k branju in obiskovanju knjižnice. Prav tako ni sredstev za ustrezno opozarjanje in propagando storitev knjižnice, niti za prenovo spletne strani.

8 PRIREDITVE IN DRUGE DEJAVNOSTI

Knjižnica je organizator in ponudnik raznovrstnih kulturnih prireditvev in dejavnosti. Prireditve in dejavnosti bomo izvajali v vseh krajevnih knjižnicah, kjer prostor in možnosti omogočajo (Muta, Podvelka, manj Ribnica, najmanj Vuzenica), največ pa seveda v osrednji knjižnici v Radljah. V posameznih krajevnih knjižnicah bomo tako izvedli predvsem prireditve, za katere dobimo pobudo iz okolja in v sodelovanju s pobudniki, ki so po večini društva, osnovne šole in druge organizacije ter skupine.

Po vseh enotah knjižnice pa bomo tudi v letu 2014 izvedli prireditve, ki so že utečene in nekakšne stalnice v ponudbi knjižnice.

Zaradi omejenih sredstev smo že v letu 2011 opustili prirejanje likovnih razstav za različne ustvarjalce in umetnike. Razstavn prostor knjižnice Radlje je na razpolago za razstave, ki jih želi pripraviti JSKD, območna izpostava Radlje ali posamezniki brez organizacijskega sodelovanja knjižnice. Sicer pa bomo k sodelovanju povabili ilustratorje, tako da bo razstavn prostor knjižnice Radlje vedno pester in zanimiv.

Posebno skrb bomo tudi v letu 2014 posvečali delu z mladimi bralci in prirejali prireditve, ki so povezane z branjem in knjigo. Kadrovska okrepitev z dodatnimi delavci po programu javnih del nam pravzaprav omogoča izvajanje prireditvev v takšni meri. V letu 2014 upamo na zaposlitev 1,5 udeleženca, če bosta programa, ki smo ju oddali 28.11.2013 na javni poziv za zbiranje ponudb, izbrana.

8.1 Prireditve za otroke in mladino

PRAVLJICA POTUJE – mesečne pravljичne ure z ustvarjalnimi delavnicami po vseh enotah knjižnice

Potekale bodo od oktobra do junija enkrat mesečno popoldne za predšolske otroke v knjižnicah Radlje, Muta, Podvelka, Vuzenica in Ribnica na Pohorju. V Radljah izvedemo pravljico tudi dopoldan – za otroke iz vrtca in naključne obiskovalce. Po pripovedovanju sledi ustvarjanje ali igra. Udeležba na delavnicah je brezplačna.

PRILOŽNOSTNE PRAVLJIČNE URE ali LUTKOVNE PREDSTAVE

Organizirali jih bomo ob praznikih: v februarju ob slovenskem kulturnem prazniku, v aprilu ob mednarodnem dnevu knjig za otroke ali ob slovenskih dnevih knjige, v oktobru ob dnevu izvirne slovenske slikanice in v decembru. Takrat se dogovorimo z vrtci in ponekod tudi šolami. Nekatere obiščemo v njihovih okoljih, druge povabimo v knjižnico; odvisno od razdalje. Pravljličnemu pripovedovanju sledi ustvarjanje. Izdelke razstavimo v knjižnicah.

UGANKA MESECA

V vseh enotah knjižnice bomo kot je že utečeno pripravili uganko meseca za osnovnošolce. To sta dve uganki, prilagojeni za osnovnošolce nižjih in višjih razredov. Odgovore na vprašanja ugank otroci pridobijo iz knjig, uganke pa so v vsakem mesecu na aktualne teme. Konec meseca je žrebanje po enotah, nagrada je praktična.

VRTCI SE PREDSTAVLJAJO

Po dogovoru z vrtci bomo omogočili skupinam, da se predstavijo in sodelovali po organizacijski plati.

RAZRED NA OBISKU V KNJIŽNICI

Po dogovoru s posameznimi šolami bomo v letu 2014 organizirali predstavitvene ogledne knjižnice, in sicer: za otroke, ki obiskujejo vrtec, za učence osnovnih šol, za Šolo s prilagojenim programom in za Srednjo šolo Muta.

USTVARJALNA SREČANJA za otroke

Bodo tako kot je že utečeno potekala od januarja do marca in od oktobra do decembra dvakrat mesečno ob ponedeljkih med 17. in 19. uro v knjižnici v Radljah. Hkrati potekajo ustvarjalna srečanja za odrasle. Za otroke so srečanja brezplačna, saj se ustvarja z naravnimi in odpadnimi materiali.

LUTKOVNE PREDSTAVE v sodelovanju z JSKD, območno izpostavo Radlje

Potekale bodo v marcu 2014 in sicer predvidoma v knjižnici Radlje in v knjižnici Podvelka. Število in naslovi lutkovnih predstav so odvisni od lutkovnih skupin, ki se bodo prijavile na razpis javnega sklada. Po pričakovanjih se bo odigralo vsaj 7 predstav.

SLOVENSKI KNJIŽNI MEGAKVIZ

Knjižni kviz je namenjen spodbujanju bralne kulture med osnovnošolci. V knjižnici bomo poskrbeli za pravočasno obveščanje in organizacijo knjižnega kviza po osnovnih šolah, priskrbeli gradivo, ki

ga pripravijo v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani, zbirali in obdelali podatke ter prevzeli ostale organizacijske dejavnosti.

RASTEM S KNJIGO za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednje šole

V okviru projekta "Rastem s knjigo : slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu", ki je zasnovan s strani Ministrstva za kulturo, Ministrstva za šolstvo in šport ter v sodelovanju s slovenskimi splošnimi knjižnicami, nas bodo v od jeseni do pomladi obiskale generacije sedmošolcev, za katere smo pripravili program, ki zajema: predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje, predstavitev uporabe knjižnice od doma ter motivacijo za branje. Ob obisku bo vsakemu sedmošolcu podarjeno mladinsko leposlovno delo. Projekt je del sistematične podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Sedmošolci nas bodo obiskali po dogovoru z osnovnimi šolami.

Tudi v šolskem letu 2013/2014 so v projekt zajeti dijaki prvih letnikov srednjih šol. Tako nas bodo obiskali dijaki srednje šole na Muti.

ANKETA O BRANJU IN BRALNIH NAVADAH

Anketa sicer ni prireditev, bo pa analiza podatkov zbranih z anketnimi vprašalniki lahko služila kot vodilo pri oblikovanju dejavnosti, namenjenih za spodbujanje branja pri mladih. Anketo bodo izpolnili sedmošolci z vseh osnovnih šol na našem območju in dijaki prvega letnika srednje šole na Muti ob obisku projekta Rastem s knjigo. Predvidevamo, da bomo vse podatke zbrali do maja in takrat tudi pripravili analizo.

KNJIŽNE ČAJANKE v osnovni šoli. Čajanke izvajamo v sodelovanju z OŠ Muta. Učenci berejo knjige na določeno temo in branje zaključijo s pogovorom, na katerega povabimo strokovnjaka z obravnavanega področja. Teme, ki so v programu od oktobra 2013 do aprila 2014: smrt in umiranje, zvezdnštvo, motnje hranjenja in odnos do živali. Na zaključno prireditev knjižnih čajank v maju povabimo starše, učitelje, učence. Sodelujoči učenci in mentorica pripravijo program, s katerim predstavijo čajanke, Knjižnica Radlje ob Dravi pa podeli nagrade sodelujočim. Na tak način osnovnošolci berejo in se pogovarjajo o temah, ki jih zanimajo in zadevajo ter se srečajo z ljudmi, ki z njimi delijo svoje izkušnje.

POČITNIŠKI PROGRAM za otroke in mlade

V poletnih počitnicah bomo kot že prejšnja leta organizirali pestre dejavnosti, ki so v veliki meri povezane z igro, branjem in knjigo. V letu 2012 smo za osnovnošolce in srednješolce oblikovali dejavnost **MOJE POČITNICE S KNJIGO**, ki je bila zelo učinkovita in jo bomo v enaki obliki izvedli tudi v počitnicah 2014. Sodelujoči za prebrano knjigo, ki jo je potrebno tudi na kratko opisati, prejmejo nalepko. Knjiga mora biti primerna starosti sodelujočega. Določeno število prebranih knjig – zbranih nalepk prinaša nagrade, v počitnicah 2011 na primer: 2 prebrani knjigi=čokolada + beležka, 4 prebrane knjige=čokolada + dežnik ali 6 prebranih knjig=čokolada + majica. Na tak način smo za branje motivirali številne otroke, ki zagotovo svojega prostega časa nebi preživeli s knjigo.

V času poletnih počitnic bomo izvedli tudi **ustvarjalne ponedeljke** za otroke, uredili **počitniško igralnico** in povabili otroke k reševanju **poletne knjižnične igre**.

DODATNI PROGRAM

Občasno in priložnostno bomo organizirali različne **dejavnosti za otroke**: videoure, vodene ogleda tematskih in likovnih razstav in podobno.

V času jesenskih, zimskih in pomladanskih počitnic bomo pripravili **program za otroke in mlade** v povezavi in s sodelovanjem Društva prijateljev mladine Radlje ali samostojno.

8.2 Prireditve za odrasle

Tako kot izvajamo doslej, se bomo tudi v letu 2014 trudili izbrati in organizirati prireditve, ki bodo **čimbolj zadovoljile naše obiskovalce in zadostile interesom čim več ljudi**.

LITERARNI VEČERI IN PREDSTAVITVE KNJIG

Priredili bomo literarne večere, na katerih se bomo srečali s pisatelji in pesniki ter predstavitev knjig z različnih strokovnih področij. Konkretno se že dogovarjamo za predstavitev knjig o permakulturnem vrtu ter o teku in s pisateljico domačinko Ivano Hauser ter z Alenko Rebula za zaključek bralne značke za odrasle. V sodelovanju s slavisti bomo organizirali literarni mozaik v februarju.

BRALNO – POGOVORNA SREČANJA

Bralna srečanja, ki potekajo enkrat mesečno v sodelovanju z Društvom upokojencev Muta, bomo izvajali tudi v letu 2014 – v prostorih Društva upokojencev Muta. Večji poudarek bo na branju in pogovorih o knjigah, ki so tudi na priporočilnem seznamu bralne značke za odrasle.

BRALNE URE

Bralne ure izvajamo v domu za starejše občane Hmelina v Radljah. Izvedemo jih praviloma enkrat mesečno po dogovoru ali ob različnih priložnostih. Tudi v letu 2014 bomo sodelovali z organizatorji družabnega življenja v domu Hmelina. Strokovni delavki, ki izvajata bralne ure in dejavnosti za starejše, bosta te ure dodatno popestrili še s kakšno delavnico.

BRALNA ZNAČKA ZA ODRASLE »KOROŠCI PA BUKVE BEREMO«

V aprilu 2014 bomo zaključili četrto sezono bralne značke za odrasle. Bralno značko pod enakim imenom izvajamo vse koroške knjižnice. Odziv bralcev je povsod zelo dober in zato bomo z bralno značko nadaljevali. Zadnjo sezono smo uradno začeli 19. novembra ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic s pisateljico Aksinjo Kermauner, zaključili pa jo bomo 24. aprila ob slovenskih dnevih knjige s pisateljico Alenko Rebula.

POTOPISNA PREDAVANJA

Organizirali bomo vsaj 3 potopisna predavanj (februar, marec, november) in izbirali med področji, ki v knjižnici še niso bila predstavljena. Pri izbiri dajemo prednost domačinom, ki potujejo in želijo predstaviti svoja potovanja. Ob predavanjih pripravimo tematsko razstavo knjig, ki predstavljajo kraj ali deželo, ki je tema predavanja. S tem spodbudimo obiskovalce k iskanju informacij in branju.

RAZSTAVE

V razstavnem prostoru knjižnice bomo pripravljali tematske razstave, povezane z osnovno dejavnostjo knjižnice in druge razstave v sodelovanju z JSKD, območno izpostavo Radlje ter

ostalimi organizacijami ter posamezniki, kjer ni potrebna naša soudeležba s sredstvi ali kadri. Tako imamo zaenkrat v načrtu:

- januar: fotografska razstava (JSKD Radlje),
- februarj: razstava fotografij Fiji in Nova Zelandija ob potopisnem predavanju,
- marec: razstava likovnih del ljubiteljskega slikarja Antona Voduška,
- maj: razstava fotografij Reneja Doplerja,
- junij: razstava likovnih del slikarja Alojza Erjavca,
- julij in avgust: razstava otroških del v sklopu projekta Igraj se z mano.

V ostalih mesecih bomo razstavljali ilustracije slovenskih ilustratorjev in druga dela po sprotnih dogovorih.

RAZSTAVE V RAZSTAVNIH VITRINAH

V razstavnih vitrinah bomo organizirali razstave manjših predmetov in k razstavljanju povabili posameznike, društva, skupine.

TEMATSKE RAZSTAVE knjižničnega gradiva

Vsak mesec razstavimo gradivo na določeno temo, ki je lahko spominski dan, pomemben dogodek, rojstni dan ali obletnica slovenskega pisatelja. Razstavljeno gradivo je namenjeno izposoji. Tudi v letu 2014 bomo na tak način izpostavili tako strokovno kot leposlovno literaturo s poudarkom na pisateljih, ki so trenutno nekoliko manj aktualni.

USTVARJALNA SREČANJA in USTVARJALNE DELAVNICE

V knjižnici bomo še vedno ustvarjali in se družili na mesečnih ustvarjalnih srečanjih za otroke in odrasle vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od oktobra do marca ter ob priložnostnih ustvarjalnih delavnicah.

POČITNIŠKI PROGRAM za odrasle

V poletnih počitnicah bomo za odrasle obiskovalce uredili kotichek za starše z revijami in knjigami, ki bi jim bile zanimive.

DEJAVNOSTI ZA SPODBUJANJE VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Organizirali bomo razne dejavnosti, predavanja, delavnice, ki bi jih ustanove, društva ali posamezniki bili pripravljene izvesti v sodelovanju knjižnice z namenom spodbujanja vseživljenjskega izobraževanja. Kljub nezadostnim sredstvom za tovrstne dejavnosti, lahko velik del dejavnosti izvedemo v povezavi z osnovno dejavnostjo knjižnice – s promocijo knjig z različnih področij. Pridružili se bomo projektu Simbioza, kjer smo oktobra 2013 že tretje leto sodelovali s tremi simbiozinimi učilnicami v naših knjižnicah. Dogovori na tem področju nastajajo sproti in glede na aktualno ponudbo ter potrebe v našem okolju.

9 MODERNIZACIJA KNJIŽNIC (oprema in prostori)

9.1 Oprema

V letu 2014 smo zaradi splošne gospodarske situacije načrtovali le najnujnejše investicij v prostore in opremo. Nujna je zamenjava računalnikov za zaposlene in uporabnike, ki so preveč zastareli (stari od 6 do 9 let), da bi omogočali delovanje operacijskega sistema, ki ga je nujno namestiti vsaj

z marcem 2014. Ti računalniki namreč delujejo na sistemu Microsoft XP, ki ne bo več posodobljen in bi bilo delo moteno ter v nekaterih programih celo onemogočeno.

Načrtovana nova oprema je razvidna iz spodnje tabele. Vsa oprema je namenjena nadomestitvi obstoječe zastarele in dotrajane:

knjižnica	načrtovana oprema v letu 2014	načrtovana (ocenjena) sredstva v €:
Radlje ob Dravi	4 računalniki za zaposlene	2.600
Muta	1 računalnik za izposajo 1 računalnik za uporabnike	1.300
Vuzenica	1 računalnik za izposajo 1 tiskalnik za uporabnike regali za knjižnično zbirko	11.000
Podvelka	2 računalnika za uporabnike	1.000
Ribnica na Pohorju	1 računalnik za izposajo 1 računalnik za uporabnike	1.300
Skupaj	7 računalnikov za zaposlene 4 računalniki za uporabnike 1 tiskalnik za uporabnike regali za knjižnično zbirko	17.200

9.2 Prostori

V letu 2013 so se začela obnovitvena dela na stavbi, v kateri je umeščena Knjižnica Ribnica na Pohorju. Tako knjižnica v Ribnici od 20. novembra obratuje na začasni lokaciji, ki jo je zagotovila občinska uprava v občinski stavbi. Pri obnovi stavbe bomo sodelovali s strokovnimi predlogi, saj je predvideno, da knjižnica v stavbi še naprej ostane. Po možnostih naj bi knjižnica za opravljanje svoje dejavnosti pridobila še nekaj prostora. Tako bi se razne aktivnosti za otroke, mlade in druge ciljne skupine lažje izvedle.

Po preselitvi knjižnice v Podvelki v nove in večje prostore, ostaja le še knjižnica Vuzenica prostorsko neustrezna. Težava je tako v prostoru kot v pohištveni opremi. Občini Vuzenica smo predlagali, da pohištvo nabavi v več letih. Najprej najnujnejše, kot so regali, kasneje še ostalo opremo. Hkrati pa se dogovori z vodstvom osnovne šole, ki je že pred leti predvidelo sosednji prostor za knjižnico. Tako bi se knjižnica s sedanjih 57 razširila za dodatnih 57 m². Širitev knjižnice je nujna.

10 FINANČNI NAČRT

Finančni načrt za leto 2014 je bil posredovan občinam v oktobru 2013. Oblikovan je na osnovi realizacije v letu 2013 in navodil, ki smo jih prejeli od občin ustanoviteljic. Predvidenih sredstev nismo višali, prav tako smo načrtovali samo najnujnejše investicije. Dejansko stanje financiranja knjižnične dejavnosti v letu 2014 bo znano po sprejetju občinskih proračunov.

Stanje potrebnih in pričakovanih sredstev je razvidno iz tabele. V tabeli niso zajeta finančna sredstva, ki jih bomo pridobili neposredno iz republiškega proračuna **za knjižnično gradivo** (ko bodo znani rezultati prijave na javni poziv, bo znana tudi višina sredstev) in **za zaposlene po**

programu javnih del, ker še ni znano, ali je bila naša vloga na javni poziv Zavoda za zaposlovanje uspešna.

Sredstva namenjena:	Radlje		Muta		Vuzenica		Podvelka		Ribnica na Pohorju		SKUPAJ občine	
	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.	načrt	prorač.
Plače	55.174		30.966		27.110		24.386		11.240		148.876	
Materialni stroški	57.312		6.292		5.509		4.955		2.284		76.352	
Knjižnično gradivo	25.355	10.000	25.300	5.000	10.965	5.802	18.300	6.000	8.770	3.500	88.690	30.302
Nakup opreme	2.600		1.300		11.000		1.000		1.300		17.200	
SKUPAJ	140.441		63.858		54.584		48.641		23.594		331.118	

11 ZAKLJUČEK

Vloga knjižnice se v sodobni družbi spreminja: vedno večji poudarek pri delu knjižničarjev z uporabniki je na posredovanju informacij in sicer zahtevnejših, težje dostopnih, izčrpnih..., ki terjajo več časa, znanja in izkušenj. Tovrstna aktivnost knjižničarja ni merljiva s številkami in prikazana v raznih statističnih podatkih, je pa vedno bolj prisotna in ob spremljanju trenda razvoja informacijske družbe bo vedno potrebnejša in vedno bolj obširna. **Za kvalitetno zadovoljevanje teh potreb uporabnikov bo potrebno več vlagati v dodatno izobraževanje knjižničarjev.**

Upamo, da bomo nove strokovne delavce v knjižnici lahko zaposlovali po podanem kadrovskem načrtu in **v naslednjih treh letih lahko zaposlili vsaj enega strokovnega delavca.**

Vsa naša prizadevanja, tako po zadostnem številu zaposlenih, po zadostnih sredstvih za nakup gradiva, za nakup osnovnih sredstev, za nemoteno delovanje knjižnice, za vsaj tista majhna in nujna posodabljanja, **so namenjena izključno delu z uporabniki knjižnice, saj želimo na vseh področjih in v vseh vidikih našega strokovnega dela izboljšati kakovost in obseg naše dejavnosti v dobro naših uporabnikov in obiskovalcev.**

Program dejavnosti Knjižnice Radlje ob Dravi za leto 2014 je bil predstavljen in sprejet na 12. redni seji Sveta Knjižnice Radlje ob Dravi, dne 18.12.2013.

Slavica Potnik
direktorica